

Klimat- och naringslivsdepartementet
Energi- och naringsministern

Svar við skriflegri fyrirspurn Norðurlandaráðs E11 um jarefnaaulindir

Svıþjo hefur sem formennskuland móttekið skriflega fyrirspurn Norðurlandaráðs E11 um jarefnaaulindir.

Norðurlandaráð beinir eftirfarandi fyrirspurn til norrænu rıkisstjornanna

- 1. Geta rıkisstjornir Norðurlandanna gert grein fyrir því hvernig skerningu jarðefnaauðlinda og nýtingu þeirra er btt?*

Upplýsingar um framleiðslu og útflutning Noregs  olıuvrum eru aðgengilegar almenningi, meðal annars hr: [Produksjon, transport og eksport - Norskpetroleum.no](https://produsjon.transport.eksport-norskpetroleum.no). Einnig er gert grein fyrir losun vegna framleiðslu og notkun kola  Svalbarða  tlum um losun. Framleiðslu- og notkunarmagn er tiltölulega lıti. tla er að sıustu nmunnni sem norskt fyrirtæki vinnur kol r  Svalbarða (Store Norske Spitsbergen Kulkompani) verði lokað árið 2025. Kolaorkuveri  Longyearbyen hefur þegar verið tekið úr notkun. Upplýsingarnar n einnig til starfsemi  vegum rússneska fyrirtækisins Trust Arcticugol.

Upplýsingar um framleiðslu, útflutning og innflutning Danmerkur  olıuvrum eru einnig aðgengilegar almenningi  árlegri orkutlfrei, hér: <https://ens.dk/service/statistik-data-noegletal-og-kort/maanedlig-og-aarlig-energistatistik>

Ísland vinnur ekki úr nokkrum auðlindum jarðefnaeldsneytis. Rannsóknir voru gerðar  „Drekasvinu“ nrri Jan Mayen rin 2013-2018. Þessum rannsóknum var htt og engin leyfi eru n  gildi. Núverandi rıkisstjorn lýsti því yfir  stjórnarsáttmála sınum að engin leyfi verði gefin út til olıuleitar  efnahagslögsögu Íslands.

Engar kola-, olú- eða jarðgasauðlindir eru í Finnlandi. Sjá upplýsingar um skýrslugjöf um gróðurhúsaloðun, þar á meðal vegna mós, undir svarinu við spurningu 2.

Í Svíþjóð er engin vinnsla á jarðefnaolíu, gasi eða kolum. Ríkisstjórnin lagði árið 2022 til bann við kolum, olú og jarðgasi í Svíþjóð. Bannið var samþykkt af þinginu og tók gildi 1. júlí sama ár. Upptaka Svíþjóðar á mó var mest á 9. og 10. áratugnum og hefur minnkað verulega síðan þá. Árið 2021 voru 0,4 milljónir rúmmetra af mó teknir upp til orkunotkunar, sem samsvarar 0,41 TWh.

2. *Geta ríkisstjórnir Norðurlandanna skýrt hvernig unnið er að því að fá rétta mynd af skaðlegum loftlagsábrifum við nýtingu jarðefnaauðlinda?*

Norrænu löndin gefa upplýsingar um losun og upptöku gróðurhúsalofttegunda, þar á meðal frá vinnslu mós og vegna notkunar á mó og jarðefnaeldsneyti, í samræmi við loftlagssáttmála SP og Parísarsamkomulagið og til ESB. Nýjustu losunarskýrslur landanna er að finna hér: [National Inventory Submissions 2023 | UNFCCC](#).

Útreikningurinn á losun gróðurhúsalofttegunda er gerður í samræmi við leiðbeiningar milliríkjanefndar Sameinuðu þjóðanna um loftslagsmál, sem samþykktar voru á fundum aðildarríkjanna fyrir loftlagsráðstefnu SP, og kröfur í alþjóðlegum loftlagssáttmálum.

Í Noregi hefur losun frá vinnslu jarðefnaeldsneytis verið kortlögð og gerð aðgengileg almenningi frá 9. áratugnum. Noregur hefur deilt þessum upplýsingum m.a. innan SP og í Evrópu. Upplýsingagjöfin er endurskoðuð af alþjóðlegum sérfræðingum og telst vera mjög góð m.a. þar sem nánast öll losun fellur undir skatta og/eða viðskiptakerfi ESB fyrir losunarheimildir.

3. *Hvernig vinna norrænu löndin að því á alþjóðavettvangi að auka gagnsæi og þekkingu um jarðefnaauðlindir?*

Starfshópar Norrænu ráðherranefndarinnar hafa síðustu ár gert ýmsar rannsóknir á þessu efni. Í verkefninu Loftslagssumskipti á Norðurlöndum hefur málefnið verið skoðað frá mörgum hliðum. Rannsóknirnar hafa skapað sameiginlegan þekkingargrunn og átt þátt í því að miðla reynslu Norðurlandþjóðanna á alþjóðavettvangi. Á alþjóðlegum vettvangi er vinna OECD og IEA umfangsmikil og norrænu löndin taka virkan þátt í því

samstarfi. Sem dæmi má nefna Net-zero-verkefni OECD, og IFCMA-verkefni ([Inclusive Forum on Carbon Mitigation Approaches](#)).

Í starfi IPCC hafa norrænu löndin tekið virkan þátt í málefnum orkugeirans og jarðefnaeldsneytis, til dæmis með ákvörðun um að vinna aðferðafræðiskýrslu um föngun, notkun og geymslu kolefnis. Á síðustu loftlagsráðstefnunni COP28 tóku norrænu löndin virkan þátt í viðræðum um mörg ólík efni og lögðu sitt af mörkum til texta metnaðarfullra ákvarðana um að hætta vinnslu jarðefnaauðlinda. Norrænu löndin taka þátt í starfinu með starfsáætlun sem ætlað er að auka metnað til að draga úr losun og miðla þekkingu á umskiptum yfir í kolefnishlutlaus samfélög (Mitigation Work Programme og Just Transition Work Programme). Þessi starfsáætlun er mikilvægur hluti af loftlagsviðræðunum.

Þær reglur sem gilda um losun samkvæmt viðskiptakerfi ESB fyrir losunarheimildir stuðla að gagnsæi og minni losun frá vinnslu og notkun jarðefnaeldsneytis. Sögulega séð hafa samstarfsverkefni á vegum Clean Development Mechanism (CDM) stuðlað að betra yfirliti yfir losun og skapað tækifæri til að minnka losun á þessu sviði.

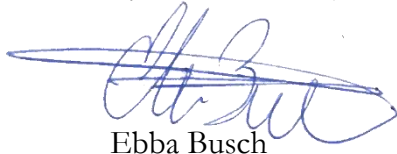
Noregur hefur tekið þátt í þessu starfi með því að þróa aðferðir fyrir losunarútreikning fyrir núverandi auðlindir í loftlagsnefnd SP. Noregur aðstoðar einnig Kína við að innleiða kvótakerfi fyrir rafmagnsframleiðslu með jarðefnaeldsneyti sem verður með tímanum þróað til að ná einnig til fleiri auðlinda. Noregur hefur einnig aðstoðað önnur lönd við að setja reglur um olíuðnaðinn, meðal annars með áherslu á umhverfi og loftslag. Loks hefur Noregur einnig lengi unnið með öðrum löndum að ná fram kolefnisbindingu frá bæði jarðefnaauðlindum og af lífrænum uppruna (Mongstad, Northern Lights, þekkingarmiðlun).

Sem virkt meðforysturíki alþjóðlega loftlagsbandalagsins Beyond Oil and Gas Alliance (BOGA) vinnur Danmörk með virkum hætti að því að framleiðslu á olíu og gasi verði hætt í áföngum og með réttlátum hætti. 10 milljóna Bandaríkjadala sjóður bandalagsins mun veita löndum í suðurhluta heimsins skjótan og sveigjanlega stuðning til að þróa áætlanir til að gera hagkerfi sín óháð olíu- og gasframleiðslu. Svíþjóð og Grænland eru nú þegar í bandalaginu og Danmörk mun halda áfram að vinna að því að fjölga aðildarríkjum þess, setja aðgerðir til að draga úr notkun jarðefnaeldsneytis á dagskrá á alþjóðlegum vettvangi, þar á meðal með því að styðja

metnaðarfullar ákvarðanir COP og vinna náið með framleiðslulöndum bæði í norðri og suðri í þeim tilgangi að varpa ljósi á aðra kosti í stað olíu og gass.

Mörg norrænu landanna taka einnig þátt í alþjóðlegu samstarfi um að takmarka losun metangass og skammlífra gastegunda sem hafa áhrif á loftslag, til dæmis CCAC. Norrænu löndin undirrituðu einnig alþjóðlega yfirlýsingu um metangas frá COP26 (Global Methane Pledge). Yfirlýsingin um metangas felur einnig í sér sameiginlegt alþjóðlegt markmið um 30 prósent minni losun metangass árið 2030 miðað við árið 2020. Yfirlýsingin felur einnig í sér skuldbindingu um að nota reikniaðferðir og vinna með samfelldum hætti að því að bæta losunarskýrslur til UNFCCC.

Fyrir hönd ríkisstjórna Norðurlanda,

Ebba Busch

Orku- og atvinnumálaráðherra Svíþjóðar og varaforsætisráðherra